

skoler!) Ja, naar det ærede Medlem vil have disse Skoler over til Indenrigsministeriet, som behandler Landbrugs-spørgsmaal, almindelige tekniske Færdigheder: Regning, Mathematik, Tegning, Skrivning, og dernæst Historie o. s. v., hvilke Folkehøjskoler vil der saa blive tilbage, der ikke besjætte sig med det? Jeg kan forstaa, at der kan blive gjort Skjel med Hensyn til den rene Landbrugsundervisning, at der er Skoler, Landbrugs-skoler, som hovedsagelig ere Jagtskoler. Selv om de have Regning, Tegning, Mathematik og noget Bogholderi, saa hører det dog ganske naturligt med til Jagene. Det er de rene Landbrugs-skoler; men af dem er der forholdsvis meget faa; men derimod er der mange Folkehøjskoler, der foruden Folkehøjskolefagene, saadanne Fag, som navnlig Foredrag og Deslige, tillige have en agronomisk Afdeling, de har ogsaa de agronomiske Fag. Og det er det, jeg mente, om det ikke var disse Skoler, som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds vilde have flyttet fra Kultusministeriet over til Indenrigsministeriet. Den anden Flytning har i Virkeligheden Intet at betyde. Det er for Dieblirket efter Tallene nu ikke det, det gjælder om. Det bliver kun nogle ganske enkelte faa Skoler, som saa vide fra Kultusministeriets Budget over paa Indenrigsministeriets. Det er en temmelig let Operation. Jeg troede, det var den store Udvidelse, der var Tale om af Frygt for Bispeaadet osv., og saa mente jeg, at det vilde være en mærkelig Forandring i den Tankegang, som tidligere har gjort sig gjældende. Jeg holder ikke af det Bispeaad, som Folkethinget med Rette har betegnet som grundlovsstridigt oprettet; men dersom man lærer den sidste Historie at kjende, tror jeg ikke, det er Bispeaadet, men Landstthinget, som har modsat sig Folkehøjskolerens Udvikling og modsat sig de fattige Elevers Anbringelse der. Det er muligt, at naar vi stille det paa Indenrigsministeriets Budget, stille det sammen med fri Bevillinger f. Ex. til Godseiernes Skoler, som Landbohøjskolen osv. hvor Godseierne faae deres Gartnere og Forstænd for en væsentlig Del gratis oplærte, at de saa vilde være billige. Det er muligt, men jeg er alligevel tilbøielig til at tro, at sat sammen med et Jagtministeriums Forhold vilde Skolerne tabe deres sande Karakter, og at vi hverken af Hensyn til Bispeaad eller til Landstthing burde flytte dem fra det Ministerium, hvor de efter deres historiske Oprindelse og virkelige Natur høre hjemme. Trods de betydelige Tider, som der nu er ogsaa for disse Anstalter — man ser jo, at der kan tages i millionvis til dem af Summer, de ere negtede, og at der om-

vendt kan nedsettes, hvad der her er bevilget til denne Virksomhed, og at det er gaaet i Maringer — siger jeg, at der vil komme Fremgang i dette Ministerium for disse Anstalter. Det er min Overbevisning, at ligesom vi have haft gode Maringer før for dem, ville vi atter faae det, og det er efter min Mening ligeledes klart, at i dette Ministerium og blandt dets Folk vilde vi kunne vente et finere Øre for det Liv, som skal opelstes af Højskolerne, end vi kunne vente det i et Jernbane-, Telegraf- og Postministerium. Det er derfor, jeg er fremkommet med denne Udtalelse. Jeg frygtede for, at det ærede Medlem skulde mene, at man burde kjøre hele Historien over til Jernbanevæsenet, og det holdt jeg ikke af. Derimod er der flere andre Omraader, hvor det var ønskeligt, at Skolen kunde komme under Indenrigsministeriet. Vi have jo Haandværker-skoler — det er de saakaldte Svøids-skoler — de staa under Kultusministeriet, men ganske tilsvarende Skoler, som Skoler for Huslid staa under Indenrigsministeriet, det er, som jeg antydede i mit første Foredrag, en ren Tilfældighed, hvor de høre hen. Det, der er det Afgjørende her, synes at have været Hensynet til, hvor de paagjældende Foreninger lettest kunde faae Penge. Der have de begyndt, og det have vi set før.

Indenrigsministeren (Ingersleb):

Til den ærede sidste Taler vil jeg sige, at det ikke er en Tilfældighed, at tekniske Skoler staa under Indenrigsministeriet og Sløjdskolen under Kultusministeriet, thi Sløjdskoler regnes under Undervisningsvæsenet, hvorimod de andre regnes ind under Haandgjærning, og hvad der vedkommer Haandgjærning hører ind under Indenrigsministeriet. Forandringen er altsaa ingenlunde tilfældig eller vilkaarlig. Forøvrigt ønsker jeg blot at præcisere lidt nærmere overfor det ærede Medlem, hvad jeg har sagt tidligere. Jeg nævnte udtrykkelig Jagtskoler, og deraf følger, at naar jeg talte om, at jeg mulig kunde gaa ind paa at begjære Understøttelse til og føre Tilsyn med visse Skoler, maatte det være saadanne, hvor den faglige Side var den overveiende. Det er rigtigt som det ærede Medlem sagde, at der er en Del af denne Slags. Der foreligger for mig et større Andragende, og paa det findes der nogle, som man maakte kunde tage — ikke de fleste, saa vidt jeg kan skjønne — fra dette Synspunkt, og derfor siger jeg til det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Falkenstjerne), at jeg ikke agter at vente paa, at de vedkommende Skoler skulle blomstre, men hvad jeg ønsker at undersøge og altsaa er billig til at gjøre — og